



# VĚSTNÍK

ČESKOSLOVENSKÉHO NÁRODNÍHO SDRUŽENÍ

V KANADĚ

Rok 1973 - Číslo 5

V příštích dnech sejdou se delegáti odboček v Montreálu, aby zahájili XXV. Konres Československého Národního Sdružení v Kanadě. Po dva dny tento sbor mužů a žen bude představovat nejvyšší orgán Sdružení. Na nich bude ležet odpovědnost za příští osud, vývoj a směr největší československé organizace v této zemi.

Československé Sdružení - jako každá organizace - není jen jméno a symbol. Je to živý orgán, složený z konkrétních lidí s jejich názory, problémy a životními osudy. Lidí, kteří z větší části prošli krisemi exilu, integrace v nové zemi a často persekucí ve staré vlasti. S nimi, s proměnami světové situace Sdružení prodělávalo svá období slávy a úpadku. Bylo by bláhové si předstírat, že nemáme problémů. Co je důležité: jsme tu. A nejen to: naše činnost se v posledních letech aktivisuje a Sdružení nabývá na významu a vážnosti. Jsme ti šťastní, kteří můžeme svobodně mluvit a jednat na rozdíl od našich lidí doma. Je na nás co s touto svobodou uděláme. Pracujme tak, abychom se jednou mohli podívat lidem do očí a říci: udělali jsme co bylo v našich silách.

Antonín Daičar

## N Á Š N E J V Ě T Š Í P R O B L Ě M

Dovolte mi úvodem historickou poznámku: naše Sdružení se zakládalo v r. 1940. Tehdy nejen v Ústředí, ale ve všech 93 odbočkách byli v čele lidé mladí, nadšení pro národní práci a pro osvobození naší staré vlasti.

Od té doby uplynulo třicet dva let. Za tu dobu Sdružení prodělalo mnoho problémů a těžkostí. Je pravda, že jsme je nakonec vždycky vyřešili, protože v čele stáli rozumní lidé. Během těch třicet dvou let jsem se zúčastnil všech kongresů. A mohu říci, že jsem na nich viděl velkou většinou stále stejné tváře, stále tytéž krajanské pracovníky. To znamená, že jsme nevyřešili jeden z největších problémů - zapojení naší mladé generace do krajanské činnosti.

Uvažoval jsem, kde jsou třeba děti zakladatelů Sdružení - ti kteří by měli po nich převzít jejich práci? Ze zkušeností vím, že ti mladí lidé se neodrodili, mají stále zájem o zemi, kde se narodili jejich rodiče. Dokonce i děti ze smíšených manželství často dobře mluví slovensky nebo česky, nestydí se za svůj původ, mají rádi české, slovenské a moravské písně - tedy že v nich stále žije vztah k naší národní věci.

Mnohokrát jsme o tom debatovali. Navrhovali jsme různá řešení: školy mateřského jazyka, pěvecké sbory, divadelní kroužky, ale výsledky nebyly uspokojivé. Od návrhu k provedení je cesta vždy trnitá a často neuskutečnitelná. Ale my musíme najít nějakou cestu, nějaké řešení. Musíme zjistit, co jim stojí v cestě, musíme po případě změnit celý systém a způsob naší práce. Žijeme v roce 1973 a nemůžeme pracovat stejně jako v roce 1940. Stará generace odchází a jak se zdá, není za ni náhrady. To je náš největší problém. Jestliže se nám ho nepodaří vyřešit včas, všechny naše organizace jsou odsouzeny k zániku - dříve nebo později. Přál bych si, aby nadcházející kongres se tímto problémem velice vážně zabýval a aby našel úspěšné a rychlé řešení. To je mé poselství XXV. Kongresu Československého Národního Sdružení v Kanadě.

## XXV. KONGRES Č S N S

už má jméno. Bude se jmenovat "Jubilejní". Jak asi už všichni víte bude se konat ve dnech 19.-20.května 1973 v montreálském hotelu De La Salle. Opakujeme některé důležité informace pro delegáty a hosty: ve všech problémech s ubytováním poradí vám br. J. Hollman, pokladník montreálské odbočky; adresa: J.H.2040 College, Ville St. Laurent, Qué. Pokud jste ještě neodeslali objednávku z minulého Věstníku, použijte ji na zamluvení hotelu a zejména k objednání vstupenek na kongresový banket. Banket se koná 19.května rovněž v hotelu De La Salle. Zvolení delegáti Kongresu, kteří se nemohou z naléhavých důvodů zúčastnit jednání osobně, mohou zplnomocnit jiného člena Sdružení, aby je na Kongresu zastupoval. Plná moc(proxy) musí být doručena předsednictvu Kongresu před zahájením jednání.

Doufáme, že se s vámi setkáme v Montreále. Bohatá činnost Sdružení na -svědčuje, že kongresová jednání budou zajímavá. Kongresové bankety se doposud vždycky vydařily. A Montreal na jaře stojí za prohlídku. Tak tedy, na shledanou na Jubilejním Kongresu.

### PODÁNÍ ÚSTŘEDNÍ RADY KANADSKÉ FEDERÁLNÍ VLÁDE

Ústřední rada přijala text obsáhlého pětistránkového podání Federální vláde. Podání vysvětluje stanovisko ČSNS k problémům kolem připravované Konference o evropské bezpečnosti a Konference o vzájemném omezení zbrojení. Text podání bude předložen XXV.Kongresu v Montreálu. Z návrhu uvádíme některé požadavky:

- Okamžité stažení sovětských jednotek z Československa
- Zavržení Brežněvovy doktriny
- Požadavek reciprocity v kulturní výměně, v mezistátních obchodních smlouvách a výplatě pensí
- Spojení odloučených rodin
- Svobodné volby v Československu a zemích za železnou oponou

## DARY NA FOND 21.SRPNA

Stav 30.března 1973 . . . . .	\$ 618.60
Joe Beit, Lynden Ont.	30.00
M. Krupka, Ottawa	20.00
B.a M. Čechovi, Burlington	12.00
Frank Baleja, Fort Garry	10.00
E. Hřebačka, Ottawa	10.00
Emil Talacko, Toronto	10.00
Josef Hrubý, Toronto	7.00
Jan Fellman, Toronto	5.00
Věra Bousová, Toronto	3.00
Odbočka ČSNS, St. Catharines	100.00
	<u>\$ 825.60</u>

### NÁRODNÍ ZNÁMKY

S minulým číslem Věstníku jsme rozeslali přes 3,000 aršíků protestních nálepek k pátému výročí okupace republiky. První odezvy na známky již docházejí a s potěšením hlásíme, že jsou vesměs příznivé. Zde je několik citátů z dopisů čtenářů: "Jsem rád, že se konečně zvedly hlasy protestu proti vojenskému obsazení Československa. Přikládám šek na \$30.00 s prosbou, abyste jej příležitostně poslal na adresu Fondu. Nemusím zdůrazňovat, že se zapojuji do každé akce ve prospěch naší drahé vlasti . . . . ."

"Milí bratři, zasílám vám šek na \$3.00 za zaslané známky, které se mi velice líbí. Zůstatek \$12.00 použijte podle vlastního dobrozdání . . ."

A na závěr jeden zvláště dojemný:

"Zde vám zasílám \$ 3.00 za ty nálepky. Ráda bych poslala víc, ale jsme s manželem v pensí a tak si nemůžeme dovolit utrácet nad naše poměry. Přeji vám dobré úspěchy a doufám, že každý dobrý Čechoslovák zašle za ty nálepky, co jste rozeslali . . . ."

Komentář k takovému dopisu je zbytečný. Snad jen tolik, že děkujeme upřímně a že těch tří dolarů si obzvláště vážíme.

S některými dopisy docházejí také objednávky na další známky. Pokud máte zájem o více nálepek, použijte objednávací kupon z minulého čísla Věstníku nebo známky objednejte stručným dopisem Ústřední radě. Adresa: 25 Adelaide St. West, 7th Floor, Toronto, Ontario M5H 1P2. Všechny objednávky budou vyřízeny obratem.

## ZE ŽIVOTA SDRUŽENÍ

Valná hromada odbočky ČSNS, Simcoe, Ont. se konala dne 3. března. Předsedou odbočky byl zvolen znovu br. Ing. Frant. Kaše, jednatelem br. Jos. Doležal.

Vancouver, B.C.

Dne 6. dubna byl udělen dr. Vlad. Krajinovi, čestnému předsedovi odbočky Vancouver a místopředsedovi Ústřední rady ČSNS čestný doktorát práv Universitou Notre Dame v Nelson, B.C.

Toronto

Večer posrpnové poesie se konal dne 9. dubna v divadle Colonnade pod záštitou ČSNS a SVU. Básně z díla exilových básníků Diviše, Brouska a Mareše četli členové Nového divadla.

Dne 17. a 24. dubna se konaly každoroční daňové poradny. J. Corn a E. Talacko vyplnili každému zájemci zdarma Income Tax Return.

Zájezd Karla Kryla

obsáhl celkem osm koncertů po celé Kanadě (Kitchener, Hamilton, Toronto, Montreal, Edmonton, Calgary a Vancouver). V Torontu byly uspořádány dva koncerty. Večer ve Winnipegu se bohužel pro organizační problémy neuskutečnil, ačkoliv zájem mezi krajany byl veliký. Byl to náš první kulturní podnik " od pobřeží k pobřeží".

Universita Britské Kolumbie

udělí dne 30. května čestný doktorát dalšímu významnému Čechoslovákovi Dr. Walteru Koernerovi.

Valná hromada ČSNS Vancouver

se konala 11. března v International House University of British Columbia za účasti 73 přítomných. Podrobnější zpráva v příštím čísle.

Výzva

všem členům, kterým nedochází Věstník (nebo kterým chodí na nepřesnou adresu): Oznamte prosím své bydliště včetně poštovního kodu Ústřední radě. Děkujeme .

## NÁHRADA ŠKODY

Po léta ČSNS v Kanadě žádalo Kanadské ministerstvo zahraničí, aby jednalo s čes-

koslovenskou vládou o náhradě škody kanadským občanům, způsobené členy československé vlády - znárodněním či konfiskací.

V roce 1967 vydala kanadská vláda dotazník, aby zjistila celkový nárok na odškodnění. ČSNS vydatně pomáhalo našim krajanům při vyplňování těchto dotazníků.

V květnu 1971 započalo jednání mezi Ottawou a Prahou a 18. dubna 1973 byla v Ottawě podepsána dohoda, která vstoupí v platnost po výměně smlouvy v nejbližší době v Praze.

Podle této dohody Československá vláda zaplatí Kanadské vládě \$ 3,250.000 v sedmi ročních splátkách. Kanadské ministerstvo zahraničí, na doporučení zvláštní komise, provede rozdělení těchto peněz mezi ty Čechy a Slováky, kteří své nároky v dotazníku v roce 1967 uplatnili.

Nároky br. Tomáše Bati, Jr. za znárodnění Baťových podniků ve Zlíně a ostatních městech v Československu jsou z této dohody vyjmuty.

Text této dohody bude předložen kanadskému parlamentu a bude k dostání v Information Canada, Ottawa, Ontario.

## ZPRÁVY

Dr. Frant. Schwarzenberg, profesor Loyola University, místopředseda Čs. národní rady americké a předseda Společnosti pro vědy a umění, oslavil dne 24. března šedesáté narozeniny. Dr. Schwarzenberg byl během pražského povstání v r. 1945 až do února 1948 diplomatickým zástupcem ve Vatikánu.

Navrátilci na amnestii

jsou očekáváni na pražském letišti a odvedeni zvláštním vchodem, aniž je jim povoleno promluvit s příbuznými. Jsou odvezeni přímo do zvláštního tábora na Sázavě a po 14 dní až tři týdny vyslýchání. Potom - pokud jsou výsledky výslechu uspokojivé - jsou nasazováni do dolů. Potud neúřední zpráva z Prahy.

Pražský proces

s pěti mladými lidmi, obžalovanými z pokusu unést na Západ letadlo Čs. Aerolonií skončil rozsudkem, podle kterého byl hlavní obžalovaný Petr Havelka odsouzen do vězení na 9 let; ostatní obžalovaní dostali menší tresty.

## INFORMACE O KNIHÁCH

ROWBOAT TO PRAGUE by Alan Levy.  
Živě podávaný výpočet událostí v Praze  
během tříletého autorova pobytu 1967-  
1971. Published by Orion Press, N.Y.  
531 stran, cena \$ 10.00 .

THE VICTORS AND THE VANQUISHED by  
Heda Margolius-Kovaly and Erazim Kohak.  
Published by Horizon Press, New York.  
\$ 8.95.

Julius Firt : KNIHY A OSUDY .  
Vydal INDEX v Kolíně n/R. 294 stran-  
Cena 14.00 DM.

Josef Škvorecký : MIRÁKL  
Politická detektivka autora Zbabělců, Lvi-  
čete a Tankového praporu.  
Románové zpracování zavraždění vesnického  
faráře Státní bezpečnosti, které vyšlo na-  
jevo během pražského jara. Vydal 68 Publi-  
shers Toronto. 2 svazky , 590 stran.  
Členská cena \$ 7.00, pro nečleny \$ 9.00 .

PANORAMA  
Historický přehled života Čechů a Slováků  
v USA. Published by Czechoslovak National  
Council of America(anglicky). 328 stran,  
cena \$ 7.00 .

Starosta Edmontonu Dr. Iver DENT měl hlavní projev při otevření výstavy " Československo,  
Češi a Slováci v Kanadě" 1.května t.r. v Museu Provincie Alberta.  
Výstavu připravila edmontonská odbočka Československého Národního Sdružení v Kanadě.  
Zahajovací slavnosti se zúčastnili četní hosté, mezi nimi albertský ministr kultury  
Horst Schmid a poslanec Skoreyko.  
Po prohlídce vystavených exponátů promítal se v sále musea film " Sedm dní k zapamatování"  
o sovětské invasi v srpnu 1968.

## VĚSTNÍK

Published by Czechoslovak National  
Association of Canada, (incorporated  
under the Companies Act (Canada) as  
a non-profit-making organization)

25 ADELAIDE STREET WEST  
TORONTO 1, ONTARIO, CANADA

